

Frygt for danske tilstande i hollandske nationalparker

Paraplyorganisationen for de hollandske nationalparker frygter, at en ændret ansvarsfordeling giver for slappe krav til naturindholdet, og at det hele bliver en tom skal.

ORD JENS ANDERS WEJSMARK SØRENSEN
FOTO SAMENWERKINGSVERBAND NATIONALE PARKEN

Holland er med et areal på 41.500 km² lidt mindre end Danmark, men har med sine knap 17 millioner mennesker tre gange så mange indbyggere. Der er således ikke langt mellem bebyggede områder, og ikke meget bliver overladt til tilfældighederne, når det gælder planlægning af de værdifulde kvadratmeter. Måske netop derfor har Holland i alt 20 nationalparker, hvoraf den første blev etableret allerede i 1935 og den seneste i 2006.

Som led i regeringens spareplaner, blev den daværende miljøminister Henk Bleker og Hollands tolv provinseråd i september 2011 enige om, at provinserne skulle overtage ansvaret for deres egne nationalparker. Hermed kunne regeringen fjerne en udgiftspost på omkring 60 millioner kroner fra deres i forvejen forpinte budget. Hvordan nationalparkerne opererer og organiserer sig, det blander regerin-

gen sig således ikke længere i. Det er fremover op til den enkelte provins, om man ønsker en bevarelse af strukturen, og hvordan det skal styres.

Resultatet er naturligvis, at organisationen og økonomien bliver forskellig fra den ene provins til den anden. Nogle af provinserne fastholder det gamle system og betaler således selv for det, mens andre provinser overlader det til det lokale styre, turistråd mv. Og så er der provinser, der har besluttet ikke umiddelbart at bruge penge. Altså er der for nuværende nationalparker, der pludseligt står helt uden budget.

"Vi er midtvejs i transformationen, og hvis jeg kigger på perioden fra 2011 frem til nu, så har der været øjeblikke, hvor jeg har troet, at hele systemet med nationalparker ville kollapse, og hvor vores nationalparker stadig formelt ville eksistere, men at det ville være en tom skal. Vi er stadigvæk i pro-

cessen, og jeg tror, at det vil tage mindst endnu et par år, før vi ved om alle nationalparkerne stadig er der, og hvor meget naturindhold, vi får for pengene," fortæller Hans Schiphorst. Han er koordinator for paraplyorganisationen SNP (Samenwerkingsverband Natioonale Parken), der blandt andet skal formidle information, så offentligheden ved, hvad der foregår. Derudover skal SNP påvirke regeringen og provinserne til at tage fornuftige beslutninger.

Hver kvadratmeter til otte forskellige ting

De hollandske nationalparker, der bliver betragtet som juvelerne i det nationale økologiske netværk, er dannet på baggrund af forhandlinger med mange forskellige interessenter, der alle skal have noget ud af det. Lovgivningen omkring nationalparker er derfor relativt svag, og der eksisterer ikke nogen egentlig nationalparklov, men kun aftaler.

FAKTA

Holland har sammenlignet med Danmark en lang tradition med nationalparker, og Holland har mange flere af dem. Naturindholdet er højt og nationalparkerne efterlever i modsætning op til Danmark op til IUCN's krav. Men nu frygtes det, at en liberalisering af parkerne vil påvirke naturen negativt.

▲ Naturen presses i Holland, når finansministeriet skal få budgettet til at hænge sammen på trods af, at det er bevist, at investeringer i natur kommer tilbage mangefold.

“Interessenterne er ligeledes repræsenteret i bestyrelsen for en specifik nationalpark, hvor alle skal være enige om, hvordan tingene skal ledes. Som resultat bliver det hele mindre strengt, og det er både styrken og svagheden i det hele. Udfordringer ligger i, at hollænderne ønsker at bruge hver eneste kvadratmeter til otte forskellige ting. Der er således altid stort pres fra mange forskellige interesseområder,” siger Hans Schiphorst.

Nationalparker en god investering

På grund af en aftale fra 1969 mellem den Internationale Union for Bevarelse af Naturen og Naturressourcerne (IUCN) og den hollandske regering om at danne et system af nationalparker har regeringen i Holland stadigvæk det formelle ansvar for angivelse af nationalparker. Kun to af de 20 nationalparker er i øvrigt etableret inden aftalen i 1969.

“Det er altså stadigvæk regeringen, der kan bestemme antallet af nationalparker. Men da det overordnede ansvar for det nationale økologiske netværk nu ligger nu hos provinserne, vil regeringen altid følge rådene herfra,” oplyser Hans Schiphorst.

Siden aftale i 2011 er naturspørgsmål blevet kædet sammen med landbrugsspørgsmål, og dermed også med økonomiske spørgs-

mål. Hermed er begge områder og al naturlovgivning efter seneste valg i september 2012 havnet under ministeriet for økonomiske anliggender.

“Det er der jo ikke meget logik i, men det er politik, og det er, hvad flertallet har bestemt. Men jeg bliver altså en smule vred over, at den hollandske naturpolitik skal være afhængig af økonomiske besparelser og diskussioner,” siger Hans Schiphorst.

Han påpeger, at flere økonomiske studier viser, at for hver investeret krone, så kommer der

omkring 40 kroner ud gennem skatter. Kigger man på det fra en makroøkonomisk vinkel, så er nationalparker altså en god investering. Problemer er blot, at dem der har udgifterne, altså provinserne og ministeriet for økonomiske anliggender, ikke umiddelbart får glæde af et overskud.

“Vi har bevist, at det er finansministeriet, der vinder mest ved investeringen i vores natur og nationalparkerne. Så selvom pengene går til regeringen, nytter det ikke meget, da der er bygget en “Berlinmur” mellem finansministeriet og ministeriet for økonomiske anliggender. Det er fra et økonomisk synspunkt et problem, der desværre ikke er blevet løst,” fortæller Hans Schiphorst.

Han understreger, at de hollandske nationalparker er et så tilpas stærkt varemærke, at der, efter hans mening, trods alt er et generelt ønske om at bevare en høj kvalitet. Ikke kun ud fra et natursynspunkt, men også fra et økonomisk.

“Men alle interesseorganisationer har en kæmpe udfordring de næste 2-3 år med den ændrede ansvarsfordeling, og med hvad vi vil med naturen og nationalparkerne i Holland,” konkluderer Hans Schiphorst. ■

	Danmark	Holland
Areal (km ²)	42.915	41.543
Befolkningstal (millioner)	5,6	16,8
Antal nationalparker	3	20
Samlet areal af nationalparker (km ²)	1.880	1.320
Første nationalpark	2007	1930
Seneste nationalpark	2010	2006
Følger internationale standarder under IUCN	Nej	Ja

*Internationale Union for Bevarelse af Naturen og Naturressourcerne.